

**Міністерство освіти і науки України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Близькосхідний технічний університет
(Middle East Technical University (METU) (Turkey)
Венеціанський Університет Ка-Фоскарі
(Ca' Foscari University of Venice) (Italy)
Інститут філософії НАН України
Institute of Philosophy of the National Academy of Sciences of Ukraine
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
M.P.Dragomanov National Pedagogical University
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Oles Honchar Dnipro National University**

ОСВІТА І НАУКА У МІНЛИВОМУ СВІТІ: проблеми та перспективи розвитку

**МАТЕРІАЛИ
Міжнародної наукової конференції**

29-30 березня 2019 р.

Частина I

**Proceedings of the International Scientific Conference
Education and Science in a Changing World:
Problems and Prospects for Development**

**Dnipro, Ukraine
March 29-30, 2019**

Part I

**Дніпро
2019**

УДК 303
ББК 63.3
О 72

Редакційна колегія:

Оковитий Сергій Іванович, д.х.н., проф., проректор з наукової роботи Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Токовенко Олександр Сергійович, д.філос.н., проф., декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Трампус Антоніо, доктор наук з історії, професор Департаменту лінгвістики та порівняльних культурних досліджень Венеціанський Університет Ка-Фоскарі (Ca' Foscari University of Venice), Італія.

Октай Танзевер, доктор філософії з політичних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин Близькосхідного технічного університету (Middle East Technical University (METU)), м.Анкара, Турція.

Ищенко Ігор Васильович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Хамітов Назіп Віленович, д.філос.н., проф., провідний науковий співробітник відділу філософської антропології Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України

Крилова Світлана Анатоліївна, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософської антропології Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

Висоцький Олександр Юрійович, д.політ.н., проф., професор кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Кривошеїн Віталій Володимирович, д.політ.н., проф., завідувач кафедри соціології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Третяк Олексій Анатолійович, д.політ.н., доц., завідувач кафедри політології Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара.

Окороков Віктор Броніславович, д.філос.н., проф., завідувач кафедри філософії Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

Ключник Руслан Максимович, к.політ.н., доцент кафедри політології та міжнародних відносин Університету імені Альфреда Нобеля.

Міхейченко Марія Анатоліївна, к.політ.н., доц., доцент кафедри міжнародних відносин Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара

О 72 Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку. Матеріали Міжнародної наукової конференції. 29-30 березня 2019 р., м.Дніпро. Частина I. / Наук. ред. О.Ю.Висоцький. – Дніпро: СПД «Охотнік», 2019. – 400 с.

У збірник вміщено матеріали Міжнародної наукової конференції «**Освіта і наука у мінливому світі: проблеми та перспективи розвитку**», що присвячені осмисленню найбільш важливих наукових та освітніх проблем сучасності, окресленню перспектив їх вирішення, розробці стратегій подальшого розвитку наукового та освітнього потенціалу в світовому контексті, узагальненню досвіду викладання та визначенню шляхів реалізації виваженого підходу до оптимізації освітніх практик з огляду на нові виклики та кращі світові досягнення. Рекомендовано для студентів, аспірантів і викладачів вищих навчальних закладів, науковців.

© Колектив авторів, 2019

© ДНУ ім. Олеся Гончара, 2019

час проходження виробничої практики, ретельний контроль викладача, а також використання симуляційного навчання підвищує ефективність формування професійних компетенцій майбутнього лікаря.

Список використаних джерел

1. Компетентнісний підхід та формування ключових компетентностей в підготовці студентів вищих навчальних медичних закладів / М.М. Шинкарук-Диковицька, Г.М. Побережна, Т.В. Федик, Л.О. Ковальчук // Вісник Вінницького національного медичного університету. – 2017. - Т.21., №1, Ч. 2. – С. 319-323. 2. Лефтеров В.О. Психологічні аспекти використання симуляційних тренінгів для підготовки лікарів / В.О. Лефтеров, О.Ф. Конун // Філософсько-гуманітарні читання. Збірка наукових праць. Дніпропетровськ, 2015. - С.72-75. 3. Освітньо-кваліфікаційна характеристика спеціаліста за спеціальністю 7.110101 Лікувальна справа напряму підготовки Медицина. - Київ, 2003. [https://testcentr.org.ua/standards/7.110101%20medicine%20\(eqc\).pdf](https://testcentr.org.ua/standards/7.110101%20medicine%20(eqc).pdf). 4. Система управління якістю медичної освіти в Україні: монографія / Булах І.Є., Волосовець О.П., Вороненко Ю.В. - Д.: АРТ-ПРЕС. - 2003. - 212 с.

М. А. Довгаль, А. Ю. Ляліна, О. Є. Худяков

КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД У ВИКЛАДАННІ ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ СТУДЕНТАМ СТОМАТОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ

Швидкість розвитку медицини обумовлює необхідність створення нових вимог до навчання та викладання в закладах вищої освіти. Наразі, запровадження компетентнісно-орієнтованого підходу в медичній освіті є одним із найбільш ефективних для підвищення якості навчання та сприяє підготовці висококваліфікованих спеціалістів в галузі «Стоматологія» [1].

Враховуючи, що застосування компетентнісного підходу дозволяє акцентувати увагу на результатах освіти, які розглядаються не як сума засвоєної інформації, а здатність людини діяти у різних проблемних ситуаціях і є максимально ефективним для підготовки лікарів, було вирішено уточнити особливості застосування компетентнісного навчання в студентів стоматологічного факультету на кафедрі патологічної фізіології Дніпропетровської медичної академії. Серед загальних компетенцій з патофізіології виділяють: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність вчитися і бути сучасно навченим; знання та розуміння предметної області та розуміння професії; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Абстрактне мислення, аналіз, синтез, порівняння, узагальнення, класифікація, конкретизація - це основні логічні операції, загальноінтелектуальні вміння, які є методами освоєння стоматологічної освіти, сприяють виявленню раціональних способів вирішення проблеми, що супроводжують діяльність лікаря-стоматолога. Під час вивчення патофізіології без оволодіння базовими абстрактно-логічними операціями неможливе формування клінічного мислення лікаря будь-якої спеціальності, зокрема стоматології.

Задля досягнення успіху в сфері діяльності фахівцю-стоматологу обов'язково необхідні знання та розуміння предметної області, професійної діяльності, що базуються на багатьох факторах, серед яких: здатність до пошуку, аналізу інформації з різних джерел, вміння вчитися і оволодівати сучасними знаннями, використовувати державну та іноземну мови в освітній діяльності, застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання. Для спеціаліста вкрай важливо регулярно оновлювати знання, інтегрувати їх в професійну діяльність, бути здатним до подальшого професійного навчання. Важко переоцінити важливість для лікарів здатність реалізовувати спеціалізовані концептуальні знання в практичних ситуаціях, набуті у процесі навчання на кафе-

дрі патологічної фізіології, інтегрувати їх у практику стоматолога та вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, пов'язані з професіональною діяльністю.

Таким чином, застосування компетентнісного підходу у викладанні патологічної фізіології, як інтегральної науки, для студентів стоматологічної галузі сприяє підготовці висококваліфікованого, всебічно освіченого компетентного фахівця, який здатен поєднувати та використовувати на практиці всі необхідні знання та вміння [2].

Список використаних джерел

1. Мандра Ю. В. Внедрение компетентностного подхода в подготовку врача стоматолога / Ю.В.Мандра // Проблемы стоматологии. – 2013. – № 1. – С. 71-73. 2. Сапожниченко Л. В., Козлова Ю. В. Актуальні проблеми теоретичної та практичної підготовки студентів-медиків при вивченні циклу «Внутрішня медицина» на 6 курсі // Медична освіта. – 2018. – №. 3. doi: 10.11603/me.2414-5998.2018.3.8725.

Г. О. Колесник

РОЛЬ І ФУНКЦІЇ ГУМОРУ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

Незважаючи на те, що сьогодні мотивація до вивчення іноземної мови серед студентів українських вищих навчальних закладів є очевидною (розширення економічних і політичних контактів з країнами Західної Європи, туристична і освітня мобільність, перспектива працевлаштування за кордоном), для багатьох студентів технічних спеціальностей іноземна мова залишається найбільш складною дисципліною для опанування. Зі слів студентів, іноземна мова викликає у них почуття страху і безсилля і, як наслідок, емоційне відторгнення і несприйняття, вивчення іноземної мови здається недосяжною метою. Таким чином, мотивація безпосередньо пов'язана з емоційним станом студентів. Тож, задача викладача – зробити процес навчання іноземної мови сприятливим і максимально досяжним для студента.

Значення гумору у процесі навчання досліджували у різні часи, починаючи з Аристотеля [2]. А.Шопенгауер розглядав теорію смішного як частину теорії пізнання, вказуючи на гносеологічну цінність гумору.[9] З.Фрейд вважав гумор одним із найміцніших захисних механізмів від психічного напруження [8]. За теорією І.П. Павлова, саме позитивні емоції сприяють кращому засвоєнню інформації [5]. Л.С.Виготський у своїх дослідженнях доводить, що емоції впливають на сприйняття, увагу, концентрацію, мотивацію, а також засвоєння матеріалу [4]. Гумор є одним із аспектів гуманістичної спрямованості педагогічних принципів класиків світової педагогіки, таких як Л.Д.Ушинський, В.А.Сухомлинський, А.С.Макаренко, Януш Корчак, А.Богущ та ін., яким вдалося поєднати приємне з корисним, серйозне з розвагами, гру з навчанням [6]. На позитивному впливу гумору на навчально-виховний процес концентрують увагу і педагоги-новатори. Так, А.Ш.Амонашвілі розглядає гумор як засіб, що стимулює пізнавальний процес [1]. М.І.Станкін вважав гумор найголовнішою умовою сумісності людей. На його думку, гумор допомагає зняти фізичне і психологічне напруження у студентів, активізує діяльність, привертає увагу до важливих моментів, а також є чудовим засобом «присоромити» недбалих студентів [7].

Як показав аналіз основних досліджень даного питання, сміх має визначальну роль в життєдіяльності людини і сприяє когнітивним процесам. Вченими доведено, що під час сміху у людському організмі виділяються ендорфіни, що налаштовують психіку на позитивний лад, дозволяючи сповна сприймати інформацію.

Діяльність викладача з почуттям гумору гарантовано спрямована на усунення можливих комплексів і страхів, сформованих у студентів через невдалий досвід ви-